

بەدواکەوتن و چاوەدێری لە سەر پێوەندی بە سیلەوه (TB)

خیزان و هەمفالتان لە نەخۆشی سیل بپارێزن – هەمموو دەواکانی سیلی خۆتان بەکار بھێنن.

لەبیرتان بێت کە پەرستاری سیل (TB Nurse) لێرەدا یە تاکو لە درێژەى خولى ساریژکردنەکەدا (دەرمان) یارمەتی ئێوه بەدات. تکیایە ئەگەر لە کاتی ساریژکردندا هەستیکی ناخۆشتان هەبێت وە یان سەبارەت بە شتێکی پێوندیدار بە دەواکانتانەوه بە تەواوتی دانیای نین بە پەرستاری سیلی خۆتانەوه پەپوێندی بکەن.

ناوی پەرستارەکەى ئێوه:

ناوی پزیشکی نەخۆشخانەى ئێوه:

ژمارەى پەپوێندی:

نیمەیل:

لەبیرتان بێت کە پەرستاری سیل (TB Nurse) لێرەدا یە تاکو لە درێژەى خولى ساریژکردنەکەدا (دەرمان) یارمەتی ئێوه بەدات. تکیایە ئەگەر لە کاتی ساریژکردندا هەستیکی ناخۆشتان هەبێت وە یان سەبارەت بە شتێکی پێوندیدار بە دەواکانتانەوه بە تەواوتی دانیای نین بە پەرستاری سیلی خۆتانەوه پەپوێندی بکەن.

TB Alert,
Community Base,
113 Queens Road,
Brighton BN1 3XG
تەلەفۆن: 01273 234030

لەبۆ وەرگرتنی زانیاری پتر یان وەرگرتنی و پتەگەلیک لەم بڵاوەکە تکیایە بە 01273 234 770 وە (تەنیا لە کاتی کاری داپەر مەکاندا) پەپوێندی بکەن.

لەبۆ بەخشینی یارمەتی مالى و دلخوازانه بۆ یارمەتیدانی TB Alert تکیایە بە 01273 234 784 وە (تەنیا لە کاتی کاری داپەر مەکاندا) پەپوێندی بکەن.

یان بچنە سەر مألپەری ئێمه بە ناوێشانی www.tbalert.org.

زانبار یەگەن کە لەم بڵاوەکەدا سەبارەت بە ساریژکردنی سیل پێشکەش کراوه بە مەبەستی پتەگەلیکی جیگرتیک بۆ زانست، پەپوێندی، شارەزایی، و روونکردنەوهی پزیشک/پەرستاری سیلی ئێوه یان دیکەى پەپوێرانی سەلامەتی نامادە ئەکراوه. سەرچە بێن کە زانیاریەکانی ئەم بڵاوەکە بە مەبەستی بە ساکاری بریاردان لەسەر روونکردنەوه یان ساریژکردنی سیل، دەبێت پرسیار و دلخوازەکانی خۆتان سەبارەت بە دەرمان و ساریژکردنتان لە گەڵ پەپوێرکی سەلامەتی بپێننە گۆری.

کاری سەرەکی نامادکردنی بڵاوەکە لە لایەن تۆری سیلی باکووری رۆژناری لەئەندەوه

سەبارەت بە TB Alert

TB Alert دامەزرانەوهیەکی بێ وێنەیه کە ئاستی ناگاداری لە سەر سیل لە بەریتانیا (UK) بەرز دەکاتەوه و بە پێشکەش کردنی زانیاری پەپوێست بە نەخۆشەکان لە کۆمەڵەى NHS پالپشتی دەکات. ئێمه لە پرۆژەگەلی ساریژکردن لەم وڵاتانەیدا کە خەریکی گەشە سەنددن پستگیری دەکەین تاکو دانیای بێن کە هەمموو نەخۆشەکان ساریژی (دەرمان) شیاو وەرەگرن. بە پالپشتی ئێوه دەتوانین کاریگەر یەکی پۆزیتیف و بەر بلانمان لە سەر سیل لە هەمموو جیهاندا هەبێت و گیانی کەسانی زۆرتر رزگار بکەین.

زانبارى زۆرتر سەبارەت بە TB Alert

ئەگەر تۆوشیاری نەخۆشی سیل بوونە و حەزتان لێیه زانیاری پتر لەبارەوهیە لە کەسێک کە تۆوشیاری ئێوه بووه وەرگرن، کتێبیک (پەر تووک) بە ناوی Tuberculosis Survival Handbook (کتێبۆکەى رزگاری لە دەستی سیلەوه) نووسینی Paul Mayho (چاپی دووهم) دەتوانی یارمەتی ئێوه بەدات. نرخى کتێبەکە £14.95 یە و لە رێگای کتێبفرۆشێهکانی خۆجیبیەوه، خزمەتکار یەکانی کتێبیى Gazelle و www.amazon.co.uk، یان راستەوخۆ لە رێگای بڵاوەکەیهوه Merit Publishing International لە رێگای مألپەری www.meritpublishing.com یان نیمەیل کردن بۆ merituk@aol.com دەکری دەست کەوت. ژمارەى رفرینس لە بۆ سفارشتی پەرتووک 14 9 1 873413 ISBN یە.

مألپەرە: www.tbproject.org

سیل چیه؟

سیل (TB) چلکینه‌یه‌کی باکتریاییه که زورتر له سیه‌کاندای پیکدیت به‌لام دمتوانی له سر دیکه‌ی نهدامانی له‌شیش کاریگه‌ری هه‌بیت. سیل له خولیکی ساریژکردنی به‌کار هینانی دوما که زورتر 6 مانگ دریزه دمخایه‌نیت ده‌کری ساریژ بکریت. تعنیا نه‌خوشی سیلی سیه‌کان یان قورگه‌ی رنگه‌ی بلبوبونه‌می بیت و له ماوه‌ی دوو حصوته له به‌کار هینانی دوما‌ی شیاو بلبوبونه‌می بونی نه‌خوشیه‌که له نیو دمچیت.

چون کسه‌ی تووشیاری سیل ده‌بیت؟

کاتی کسه‌ی تووشیار به سیلی چالاک له سی یان قورگدا ده‌قوزی یان دمپژمیت، مایکروبه‌کان به‌شبه‌ی گه‌دیله‌گه‌لی چووکه له حمودا بلبو ده‌بنه‌وه و کسه‌انی دیکه‌ی رنگه‌ی نه‌وانه هه‌لمژن. کسه‌انیک که کاتیکی زور له گه‌ل کسه‌انی تووشیار به سیله‌ون (زوربه‌ی کات هاوسه‌ری نه‌کسه و نهدامانی خیزانیک یان کم تا کورتنی هاوکار گه‌لنیک که پیکه‌ی کار ده‌کن) زورتر له دبتران له‌بهر مته‌رسی تووشیاربوون به نه‌خوشیه‌که‌ون. زور کم روودات که کسه‌نیک له شوپنگه‌لنیک وهکو توتوبوس (پاس) یان شه‌مه‌نده‌فهر تووشیاری نه‌خوشی سیل بیت، له‌بهر نه‌وه‌ی که بو نه‌وه‌ی که کسه‌نیک به‌کونه‌ی بهر مته‌رسی تووشیاربوون پیوسته که نه‌ی لانیکه‌م چهن‌دین کاتژمیر له گه‌ل کسه‌نیک که نه‌خوشی بلبوبونه‌می هه‌یه له پیوندیدا بیت. سیل له ریگای تف کردنه‌وه یان نامرزی هاوبه‌شه‌وه رانگواسترته‌وه.

به‌دواکه‌وتن و چاوه‌دیری له‌سه‌ر پیوه‌ندی چیه؟

نه‌گه‌ر له پیوندی له‌گه‌ل کسه‌نیکدان که تووشیاری باکتریایی بلبوبونه‌می سیله و نه‌ی کاتیک که زور له نیومه‌ی نزیک بووته‌وه قوزیوه یان پژیوه، ده‌بی چنک ناپنیک به‌کن تاکو دیاری بکریت که داخو نه‌خوشیه‌که نراوه به نیومه‌ی یان نیشانه‌کانی نه‌خوشی سیل له نیومه‌ی هه‌یه یان نا. نه‌م پرسه‌ی گریگه‌ی زوری هه‌یه له‌بهر نه‌وه‌ی که به پنی نه‌وه‌ی راولیژکاری دروست به نیوه‌ی ده‌دیریت و نه‌گه‌ر پیوست بیت ساریژکردن ده‌ست پنده‌کات. له‌م کاتهدا، نه‌گه‌ر پیوست بیت، به که‌لک و مرگرتن له زوو ساریژکردن دمتوانن له به‌سه‌ندنه‌ی نه‌خوشی سیل به‌گیری به‌کن.

چیک ئاپ:

به‌م مه‌به‌سته‌ی چیه‌ی ده‌کریت که دیاری بکریت که هیچ کام له نیشانه‌کانی سیل له نیومه‌ی هه‌یه، داخو پینتر کوتانی ب.س.ژ (که دمتوانن کسه‌ی هیمه‌نیه‌ی له به‌رانه‌ی سیلدا پیکه‌نیت) له نیوه‌ی دراوه، وه داخو نه‌خوشی سیل نراوه به نیومه‌ی به‌لام نیشانه‌کانی له نیومه‌ی سه‌ری هه‌له‌داوه یان نا. رنگه‌ی پینتاریان پی بکریت که یه‌ک یان چهن تاقیکردنه‌وه چیه‌ی به‌کن له‌رانه:

- تاقیکردنه‌وه‌ی پینت که تپستی مانته‌کسی پنده‌گوتن. هه‌ندن جار رنگه‌ی پیوست بیت نه‌م تاقیکردنه‌وه له هه‌ر 6-8 حصوته‌ی دوو پات به‌کنه‌وه.
- تاقیکردنه‌وه‌ی خوین
- وینه‌هه‌لگرتنی تیشکی x له سینگ.

ناکامی نه‌م تاقیکردنه‌وانه دمتوانن بارمه‌تی پزیشک بدن که باشترین راولیژکاری یان ساریژیکی شیاو که ده‌کری بو نیوه‌ی پینتاریان بکات.

ناپی سه‌رسورمانتان بیت له‌وه‌ی که شیوه‌ی ساریژکردنی نهدامانی جیاوازی خیزانیک یان گروپنیک به ته‌واوی یه‌کیک نه‌بیت.

نیشانه‌گه‌لنیک که ده‌بی به‌دواوه‌یان بن:

- قوزگه‌لنیک که بتر له سئ حصوته‌ی دریزه‌ی به‌خایه‌نیت، دوما ناساییه‌کان نه‌وانه چاره‌سه‌ر نه‌کن و به‌رده‌وام توندتر بین
- پاو (له‌سه‌ر مه‌بونی گه‌رمی له‌ش)
- عارقه‌ی له‌شه‌ودا به‌جزری که ده‌بی دوشه‌که و پینتاریان بگوردرین.
- کهم بوونه‌وه‌ی کیش بی هیچ هویک
- ماندوویته‌ی (هیزی کهم یان ماندوویته‌ی له‌راده‌بهر)
- گریگه‌لی ماسیاو (په‌مه‌یاو)
- له‌ده‌ستدانی نیشته‌یا
- هه‌لورده‌وه‌ی خوین (نه‌م حالته‌ی زور کهم روودات به‌لام پیوستی به راولیژکاری پزیشکی فریاکوتنی هه‌یه)

هه‌موی نه‌م نیشانه‌ی رنگه‌ی له نیشانه‌گه‌لی نه‌خوشی تر بن، به‌لام نه‌گه‌ر سئ بابیت یان زورترتان له خوتاندا دیت و به په‌روشن ده‌بی له‌گه‌ل پزیشک یان ناوه‌ندی ساریژکردنی ناوچه‌کاتاندا قسه‌ی به‌کن.

نه‌گه‌ر له‌گه‌ل کسه‌ی تووشیار به سیلی بلبوبونه‌وه‌یه‌وه له پیوه‌ندیدا بووبیتیم ده‌بی چی بکه‌م؟

نه‌گه‌ر له نزیکه‌وه له‌گه‌ل کسه‌ی تووشیار به سیله‌وه پیوندیتان هه‌بووه، نووسینگه‌ی خزمه‌کاری سلماه‌نی په‌ومندی به نیومه‌ی ده‌کات و کاتیکتان بو له‌بهر چاو ده‌گریت تاکو چنک ناپنیک چیه‌ی به‌کن. نه‌گه‌ر کسه‌نیک پیوندیتان پیوه‌ی نه‌کات و به په‌روشن، به کلینیکی سینگی ناوچه‌کاتان یان پزیشکی گشتیانه‌وه (GP) په‌ومندی به‌کن. نه‌گه‌ر روون بکریته‌وه که پیوست به چاولیکردنه‌ی کاتیکی چاولیکه‌وتن بو‌تان دیاری ده‌کریت.

داخو ده‌توانم به چالاکیه‌کانی روژانه‌م دریزه‌ی به‌دم؟

هیچ هویک نیه که چالاکیه‌کانی روژانه‌تان رابگرن. ته‌نانه‌ت نه‌گه‌ر له‌گه‌ل کسه‌نیک تووشیار به سیلی بلبوبونه‌میوه پیوندیتان هه‌بووه، نه‌گه‌ری نه‌وه‌ی که باکتریایی سیل له له‌شتاندا بیت و تووشیاری نه‌خوشی بووبین زور کسه‌ی و ته‌نانه‌ت نه‌گه‌ری نه‌وه‌ی که به جزوه سیلکوه‌ی تووشیار بن که بنری به دبترانه‌وه که مته‌ر ده‌بیت. هیچ هویک بو نه‌چوونه‌ی سه‌رکار یان خویندنگه‌کاتان نیه مه‌گه‌ر نه‌وه‌ی که قوزمه‌کاتان چهن‌دین حصوته‌ی دریزه‌ی هه‌یه یان هه‌ست به ناخوشی ده‌کن. نه‌گه‌ر تا راده‌یه‌کی زور گومانان لیه که تووشیاری جزوری بلبوبونه‌می سین، راولیژکاریه‌کی پسپورانه پینتاریکی نیوه‌ی ده‌کریت.